

INFORMARE
PRIVIND ACTELE NORMATIVE PUBLICATE ÎN MONITORUL OFICIAL AL ROMÂNIEI, PARTEA I, ÎN PERIOADA 30 NOIEMBRIE – 6 DECEMBRIE 2015 CARE CONȚIN REGLEMENTĂRI APLICABILE ORI ATRIBUȚII ADMINISTRAȚIEI PUBLICE LOCALE

Prezenta informare este adresată funcționarilor publici și personalului contractual din cadrul Consiliului județean Alba, precum și funcționarilor publici din cadrul autorităților administrației publice locale.

În acest document au fost inserate extrase din actele normative, pentru aplicarea practică a acestora urmând a fi avută în vedere forma integrală publicată în Monitorul Oficial al României.

Aducerea la îndeplinire a atribuțiilor prevăzute în sarcina președintelui consiliului județean ori consiliului județean în actele normative la care am făcut trimitere mai jos se va efectua prin intermediul aparatului propriu.

Pentru aplicarea corectă a legislației în vigoare va fi consultată forma publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Informarea va fi publicată pe site-ul Consiliului județean.

LEGI ADOPTATE DE PARLAMENTUL ROMÂNIEI

***Legea nr. 299/2015 din 25 noiembrie 2015
pentru modificarea și completarea Legii nr. 109/2007 privind reutilizarea informațiilor
din instituțiile publice***

Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 898 din 3 decembrie 2015

ART. I

Legea nr. 109/2007 privind reutilizarea informațiilor din instituțiile publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 300 din 5 mai 2007, cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Art. 1 se modifică și va avea următorul cuprins:

"Art. 1

Scopul prezentei legi îl reprezintă reglementarea condițiilor publicării și reutilizării informațiilor existente în instituțiile publice, inclusiv în vederea creării unor noi produse și servicii informaționale."

2. Art. 2 se modifică și va avea următorul cuprins:

"Art. 2

alin. 1 Prezenta lege reglementează cadrul juridic al reutilizării documentelor aflate în posesia instituțiilor publice pe care acestea din urmă le-au creat în cadrul activității publice proprii și care pot fi ulterior utilizate în scopuri comerciale sau necomerciale.

alin. 2 Prevederile prezentei legi nu aduc atingere dispozițiilor *Legii nr. 677/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, cu modificările și completările ulterioare.*"

3. La *art. 3, lit. a și c - f* se modifică și vor avea următorul cuprins:

a) documentele a căror punere la dispoziție constituie o activitate care excedează activității serviciului public aferent instituțiilor în cauză, astfel cum este definit potrivit legii, cu condiția ca activitatea sectorului public să fie transparentă și să poată face obiectul unei căi de atac;

.....
c) documentele prevăzute la *art. 12 alin. 1 din Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, cu modificările și completările ulterioare*, precum și documentele la care accesul publicului este exclus sau restrâns, conform legii, inclusiv din motive care privesc caracterul personal al datelor și părților din documente accesibile în temeiul respectivelor regimuri care conțin date cu caracter personal a căror reutilizare a fost definită prin lege ca fiind incompatibilă cu legislația privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal, precum și din motive care țin de confidențialitatea și protecția datelor statistice, definită conform legii, precum și cele referitoare la secretul comercial;

d) documentele deținute de serviciile publice de radiodifuziune și televiziune și de filialele lor, precum și de alte organisme și de filialele lor care îndeplinesc servicii publice de retransmisie radiodifuzată și televizată, în măsura în care se aduce atingere drepturilor de proprietate intelectuală;

e) cu excepția bibliotecilor universitare, documentele deținute de instituțiile de învățământ și cercetare, cum ar fi, dar fără a se limita la școlile, universitățile și institutele de cercetare, centrele sau stațiunile de cercetare-dezvoltare, incluzând organizațiile stabilite pentru transferul rezultatelor cercetării, în măsura în care se aduce atingere drepturilor de proprietate intelectuală;

f) documentele deținute de instituțiile culturale, altele decât muzeele, bibliotecile și arhivele;"

4. La *art. 3, după lit. g* se introduc trei noi litere, *lit. h - j*, cu următorul cuprins:

h) documentele la care accesul este restrâns expres în condițiile legii, inclusiv cazurile în care cetățenii sau întreprinderile trebuie să facă dovada unui interes special pentru a obține accesul la documente;

i) părțile din documente care conțin doar sigle, steme și însemne;

j) documentele rezultate din activitatea unităților Trezoreriei Statului aferente operațiunilor dispuse de clienții acestora, cu excepția cazurilor în care documentele sunt solicitate de către entități publice pentru domeniul de aplicare a sarcinilor lor publice."

5. La *art. 4, pct. 3 al lit. a și lit. b* se modifică și vor avea următorul cuprins:

3. oricare persoană juridică, alta decât cele prevăzute la *pct. 1 sau 2*, care a fost înființată pentru a desfășura activități de interes public fără caracter industrial sau comercial și care se află cel puțin în una dintre următoarele situații: este finanțată în proporție majoritară din fonduri publice, se află în subordinea sau sub controlul unei instituții publice prevăzute la *pct. 1 și 2* sau cel puțin jumătate din numărul membrilor consiliului de administrație, organului de conducere ori de supervizare sunt numiți de către o astfel de instituție publică;

b) document - orice conținut informațional sau orice parte a unui asemenea conținut, indiferent de forma de stocare a datelor;"

6. La *art. 4, după lit. e* se introduc șapte noi litere, *lit. f - l*, cu următorul cuprins:

f) format prelucrabil automat - un format de fișier structurat astfel încât să permită unor aplicații software să identifice, să recunoască și să extragă cu ușurință date specifice, inclusiv declarații individuale de fapt și structura internă a acestora;

g) format deschis - un format de fișier care este independent de platformele utilizate și care se află la dispoziția publicului, fără nicio restricție de natură să împiedice reutilizarea documentelor în cauză;

h) standard formal deschis - un standard care a fost stabilit în scris și care conține specificații privind cerințele cu privire la modalitatea de asigurare a interoperabilității sistemelor informatice;

i) universitate - orice instituție din sectorul public care organizează studii superioare, conform dispozițiilor *art. 114 din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare*, la a căror absolvire se acordă diplome universitare;

j) date cu caracter personal - datele definite la *art. 3 lit. a din Legea nr. 677/2001, cu modificările și completările ulterioare*;

k) cost marginal - costul direct legat și generat strict de colectarea, întocmirea, reproducerea, punerea la dispoziție și difuzarea documentelor în vederea reutilizării;

l) secret comercial - orice informație care, total sau parțial, nu este în general cunoscută sau nu este ușor accesibilă persoanelor din mediul care se ocupă în mod obișnuit cu acest gen de informație și care dobândește o valoare comercială prin faptul că este secretă, pentru care deținătorul legitim a luat măsuri rezonabile ținând seama de circumstanțe, pentru a fi menținută în regim de secret; protecția secretului comercial operează atât timp cât condițiile enunțate anterior sunt îndeplinite în mod cumulativ."

7. La *art. 5*, după *alin. 2* se introduc patru noi alineate, *alin. 3 - 6*, cu următorul cuprins:

"**alin. 3** În cazul în care documentele sunt reutilizate de o instituție publică pentru activitățile sale comerciale desfășurate în afara domeniului de aplicare a sarcinii sale publice, pentru furnizarea documentelor necesare activităților în cauză se aplică aceleași taxe și condiții precum cele valabile pentru ceilalți utilizatori.

alin. 4 Instituțiile publice pot permite reutilizarea necondiționată sau pot impune, dacă este cazul, o serie de condiții.

alin. 5 Condițiile respective nu trebuie să limiteze în mod inutil posibilitățile de reutilizare și nu trebuie utilizate pentru restricționarea concurenței.

alin. 6 În cazul documentelor asupra cărora bibliotecile, inclusiv bibliotecile universitare, muzeele și arhivele dețin drepturi de proprietate intelectuală, dacă este permisă reutilizarea acestui tip de documente, acestea sunt reutilizabile în scopuri comerciale sau necomerciale, în conformitate cu cerințele stabilite de prezenta lege și cu respectarea legislației privind proprietatea intelectuală."

8. La *art. 6, alin. 1 și 2* se modifică și vor avea următorul cuprins:

"**Art. 6**

alin. 1 Solicitățile pentru reutilizarea documentelor sunt făcute în scris, fie pe suport hârtie, fie în formă electronică. Solicitățile trebuie să cuprindă următoarele elemente:

a) instituția publică la care se adresează cererea;

b) informația solicitată, astfel încât să permită instituției publice identificarea documentelor;

c) datele de identificare și autentificare ale solicitantului, precum și adresa la care se solicită primirea răspunsului;

d) scopul în care va fi folosită informația cerută.

alin. 2 Soluționarea cererilor pentru reutilizarea documentelor se face în termen de 20 de zile lucrătoare de la primirea acestora de către instituția publică, prin compartimentul pentru relații cu publicul desemnat în acest sens."

9. La *art. 6*, după *alin. 9* se introduc două noi alineate, *alin. 10 și 11*, cu următorul cuprins:

"**alin. 10** Solicitanții pot preciza în solicitare suportul și formatul în care doresc documentele.

alin. 11 Solicitarea se poate referi și strict la dreptul de reutilizare a unor informații aflate deja în posesia solicitantului sau disponibile în spațiul public, caz în care solicitantul poate preciza că nu dorește să primească și o copie a documentelor în cauză."

10. *Art. 7* se modifică și va avea următorul cuprins:

"**Art. 7**

alin. 1 În măsura în care instituțiile publice aprobă reutilizarea documentelor pe care le dețin, acestea sunt puse la dispoziția solicitantului, în orice format preexistent sau în orice limbă disponibilă și, dacă este posibil și adecvat, în formate deschise și prelucrabile automat, împreună cu metadatele lor, care reprezintă informații despre datele cuprinse în document. Atât formatele, cât și metadatele ar trebui, în măsura posibilului, să respecte standardele formale deschise.

alin. 2 Instituțiile publice nu sunt obligate să creeze, să adapteze documente sau să furnizeze extrase din documente, în cazul în care acest demers ar necesita costuri disproporționate, care depășesc amploarea unei simple operațiuni.

alin. 3 Instituțiile publice nu sunt obligate să continue producția și stocarea unui anumit tip de documente, în vederea reutilizării acestora de către o organizație din sectorul privat sau public."

11. Art. 8 se modifică și va avea următorul cuprins:

"Art. 8

alin. 1 În cazul în care se percep taxe pentru reutilizarea informațiilor, taxele respective se limitează la costul marginal asociat furnizării documentelor. Aceste costuri sunt suportate de către solicitant, în condițiile legii. Veniturile colectate din plata acestor servicii se fac venit la bugetul instituției care a oferit datele spre reutilizare sau, după caz, la bugetul de stat, dacă instituția nu poate avea venituri proprii.

alin. 2 Prevederile *alin. 1* nu se aplică:

a) instituțiilor publice obligate să genereze venituri pentru a acoperi o parte semnificativă a costurilor legate de îndeplinirea activității de serviciu public care le revine;

b) cu titlu de excepție, documentelor pentru care instituția publică în cauză este obligată să genereze venituri pentru a acoperi o parte semnificativă a costurilor aferente colectării, întocmirii, reproducerii și difuzării lor, în condițiile legii;

c) bibliotecilor, inclusiv bibliotecilor universitare, muzeelor și arhivelor.

alin. 3 În cazul în care instituțiile publice prevăzute la *alin. 2 lit. c* impun taxe, venitul total obținut prin punerea la dispoziție a documentelor și autorizarea reutilizării lor în perioada contabilă corespunzătoare nu depășește costul colectării, întocmirii, reproducerii, difuzării, conservării și obținerii autorizației de a utiliza opere protejate prin drepturi, la care se adaugă un profit care nu va fi mai mare de 5% peste nivelul ratei dobânzii de referință a Băncii Naționale a României.

alin. 4 Taxele prevăzute la *alin. 3* se stabilesc și se calculează în conformitate cu principiile contabile aplicabile instituțiilor publice în cauză, în condiții de transparență."

12. Art. 9 se modifică și va avea următorul cuprins:

"Art. 9

alin. 1 Instituțiile publice trebuie să asigure condiții pentru facilitarea accesului la documentele disponibile prin publicarea listelor de documente disponibile și desemnarea persoanelor responsabile de accesul și reutilizarea acestora.

alin. 2 Pentru a facilita accesul și căutarea documentelor furnizate în format electronic și prelucrabil automat, în condițiile *art. 7*, instituțiile publice trebuie să publice documentele prevăzute la *alin. 1* și pe portalul guvernamental de date deschise-data.gov.ro-, împreună cu metadatele relevante, cu respectarea normelor de utilizare a acestuia.

alin. 3 În măsura posibilităților, instituțiile publice facilitează accesul și căutarea în mai multe limbi a documentelor.

alin. 4 Documentele prevăzute la *alin. 1* pot fi încărcate de instituțiile publice și pe pagina de internet a instituției sau pe site-uri portal cu legături spre listele de date, indicând în același timp puncte de informare."

13. După art. 9 se introduce un nou articol, *art. 9¹*, cu următorul cuprins:

"Art. 9¹

alin. 1 În cazul taxelor pentru reutilizarea documentelor deținute de instituțiile publice, orice condiție aplicabilă și cuantumul real al respectivelor taxe, inclusiv baza de calcul al acestor taxe sunt prestabilite și publicate prin mijloace electronice ori de câte ori este posibil și adecvat, inclusiv pe pagina de internet a instituției.

alin. 2 În cazul altor taxe pentru reutilizare decât cele prevăzute la *alin. 1*, instituția publică în cauză indică în prealabil factorii care sunt luați în considerare la calcularea taxelor în cauză. La cerere, instituția publică în cauză indică și modul în care au fost calculate aceste taxe în legătură cu respectiva cerere de reutilizare.

alin. 3 Cerințele prevăzute la *art. 8 alin. 3 și 4* sunt prestabilite. Acestea se publică prin mijloace electronice ori de câte ori este posibil și adecvat, inclusiv pe pagina de internet a instituției.

alin. 4 Instituțiile publice se asigură că persoanele care adresează cereri de reutilizare a documentelor sunt informate cu privire la căile de atac disponibile pentru deciziile sau practicile care îi privesc."

14. Art. 10 se modifică și va avea următorul cuprins:

"Art. 10

alin. 1 Reutilizarea documentelor trebuie să fie liberă pentru toate persoanele fizice și juridice, chiar dacă exploatează deja pe piață produse noi obținute pe baza acestor documente. Contractele sau alte acorduri încheiate între instituțiile publice care dețin documentele și părți terțe nu oferă drepturi exclusive.

alin. 2 Reutilizarea informațiilor din instituțiile publice poate face obiectul unei înțelegeri privind acordarea unui drept de exclusivitate numai dacă un astfel de drept este necesar pentru desfășurarea unui serviciu public. Validitatea motivului pentru care a fost acordat dreptul exclusiv este reexaminată periodic și, în orice caz, o dată la 3 ani, acordarea acestui drept neputând, prin cumulare, depăși intervalul maxim de 10 ani.

alin. 3 Înțelegerile exclusive, încheiate în condițiile *alin. 2*, trebuie să fie transparente și făcute publice prin orice mijloc, precum și pe pagina de internet a instituției publice implicate.

alin. 4 Fără a aduce atingere *alin. 1*, în cazul în care un drept exclusiv privește digitalizarea resurselor culturale din sectorul public, perioada de exclusivitate nu depășește 10 ani. În cazul în care perioada respectivă depășește 10 ani, durata acesteia face obiectul unei revizuirii pe parcursul celui de al 11-lea an și, ulterior, dacă este cazul, o dată la 7 ani.

alin. 5 Acordurile prin care se stabilesc drepturile exclusive prevăzute la *alin. 4* sunt transparente și se fac publice.

alin. 6 În cazul în care există un drept exclusiv menționat la *alin. 4*, instituția publică în cauză primește, în mod gratuit, ca parte a acordurilor respective, o copie a resurselor culturale digitalizate. Copia respectivă este disponibilă în scopul reutilizării la expirarea perioadei de exclusivitate."

15. După *art. 11* se introduce un nou articol, *art. 12*, cu următorul cuprins:

"ART. 12

alin. 1 O dată la 3 ani, Ministerul Comunicațiilor și pentru Societatea Informațională prezintă Comisiei Europene un raport privind informațiile din sectorul public disponibile în vederea reutilizării, condițiile în care sunt puse la dispoziție respectivele informații și practicile în materie de căi de atac. Pe baza respectivului raport, care se face public, instituțiile publice întreprind o revizuire, în ceea ce privește aplicarea *art. 8*, în special în ceea ce privește impunerea de taxe superioare costului marginal; înaintea prezentării la Comisia Europeană, raportul va fi trimis spre informare comisiilor de specialitate ale Senatului și Camerei Deputaților.

alin. 2 În vederea elaborării raportului prevăzut la *alin. 1*, instituțiile din sectorul public au obligația ca, anual, să transmită Ministerului pentru Societatea Informațională informațiile solicitate."

ART. II

Acordurile de exclusivitate în derulare la data intrării în vigoare a prezentei legi, care nu se încadrează la excepțiile prevăzute în conformitate cu *art. 10 alin. 2 și 6 din Legea nr. 109/2007 privind reutilizarea informațiilor din instituțiile publice, cu modificările ulterioare*, astfel cum a fost modificată și completată prin prezenta lege, încetează la sfârșitul contractului sau, în orice caz, cel mai târziu la data de 18 iulie 2043.

* Prezenta lege transpune *Directiva 2013/37/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 de modificare a Directivei 2003/98/CE privind reutilizarea informațiilor din sectorul public*, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 175 din 27 iunie 2013.

**Legea nr. 302 din 27 noiembrie 2015
pentru modificarea alin. 3 al art. 56 din Legea nr. 350/2001 privind amenajarea
teritoriului și urbanismul**

Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 898 din 3 decembrie 2015

ARTICOL UNIC

Alin. 3 al art. 56 din Legea nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 373 din 10 iulie 2001, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și va avea următorul cuprins:

"alin. 3 Avizarea documentațiilor de interes general - toate categoriile din domeniul amenajării teritoriului, precum și din domeniul urbanismului **inițiate de autoritățile și instituțiile administrației publice - se face fără perceperea de taxe și/sau tarife."**

**Legea nr. 303/2015 din 27 noiembrie 2015
pentru modificarea art. 46 din Legea nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și
urbanismul și a art. II din O.U.G. nr. 85/2012 pentru modificarea alin. 1³ al art. 46 din
Legea nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul**

Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 898 din 3 decembrie 2015

ART. I

La **art. 46, alin. 1³ din Legea nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul**, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 373 din 10 iulie 2001, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și va avea următorul cuprins:

"alin. 1³ Termenul de valabilitate a Planului urbanistic general se prelungește o singură dată, pe bază de hotărâre a consiliului local/Consiliului General al Municipiului București, până la intrarea în vigoare a noului plan urbanistic general, dar fără a se depăși 10 ani de la data depășirii termenului de valabilitate."

ART. II

Art. II din O.U.G. nr. 85/2012 pentru modificarea alin. 1³ al art. 46 din Legea nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 845 din 13 decembrie 2012, aprobată prin Legea nr. 131/2013, se modifică după cum urmează:

"ART. II

Termenul de valabilitate a **planurilor de urbanism generale elaborate și aprobate până în anul 2003 poate fi prelungit prin hotărâre a consiliului local/Consiliului General al Municipiului București** până la data aprobării, în condițiile legii, a noii documentații de urbanism, **dar nu mai târziu de 30 decembrie 2018."**

**Legea nr. 313/2015 din 7 decembrie 2015
pentru modificarea Legii serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006**

Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 910 din 9 decembrie 2015

ARTICOL UNIC

Legea serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 121 din 5 martie 2013, cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La **art. 5, alin. 2** se modifică și va avea următorul cuprins:

"alin. 2 Operatorii furnizori/prestatori de servicii de utilități publice, indiferent de modul de organizare, de forma de proprietate, de natura capitalului sau țara de origine, au, pentru aceste servicii de utilități, drept de trecere asupra terenurilor afectate de sistemele de utilități publice. Dreptul de trecere se exercită cu titlu gratuit asupra terenurilor aparținând statului sau unităților administrativ-teritoriale pe toată durata furnizării/prestării serviciilor de utilități publice."

2. La **art. 10, alin. 8** se modifică și va avea următorul cuprins:

"alin. 8 Prin derogare de la prevederile **art. 37 și 92 din Legea nr. 215/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, statutul și actul constitutiv ale asociațiilor** de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate **serviciile de utilități publice se aprobă prin hotărâri ale autorităților deliberative ale unităților administrativ-teritoriale membre și se semnează, în numele și pe seama acestora, de primarii unităților administrativ-teritoriale asociate și/sau, după caz, de președinții consiliilor județene, care sunt reprezentanți ai comunelor, orașelor, municipiilor și județelor în adunările generale ale asociației; primarii și, respectiv, președinții consiliilor județene își pot delega calitatea de reprezentant în adunarea generală a asociației, prin dispoziție."**

DECIZII ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

*Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 202015 din 5 octombrie 2015
pronunțată de Completul competent să judece recursul în interesul legii
în dosarul nr. 13/2015, în ședință publică, din data de 5 octombrie 2015*

Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 743 din 5 octombrie 2015

Completul competent să judece recursul în interesul legii ce formează obiectul Dosarului nr. 13/2015 este legal constituit, conform dispozițiilor art. 516 alin. 1 din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată (Codul de procedură civilă), și ale art. 27¹ alin. 1 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

.....
Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul competent să judece recursul în interesul legii a luat în examinare recursul în interesul legii formulat de Colegiul de conducere al Curții de Apel Suceava referitor la interpretarea și aplicarea art. 287¹⁶ din O.U.G. nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 337/2006, cu modificările și completările ulterioare, cu privire la calificarea căii de atac în litigiile având ca obiect acordarea despăgubirilor pentru repararea prejudiciilor cauzate în cadrul procedurii de atribuire, precum și în cele privind executarea, nulitatea, anularea, rezoluțiunea, rezilierea sau denunțarea unilaterală a contractelor de achiziție publică.

.....
ÎNALTA CURTE, deliberând asupra recursului în interesul legii, constată următoarele:

I. Problema de drept care a generat practica neunitară

1. Prin recursul în interesul legii, formulat în temeiul art. 514 din Codul de procedură civilă, Colegiul de conducere al Curții de Apel Suceava a solicitat Înaltei Curți de Casație și Justiție să se pronunțe asupra problemei de drept, care a fost soluționată diferit de instanțele judecătorești, vizând interpretarea și aplicarea art. 287¹⁶ din O.U.G. nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 337/2006, cu modificările și completările ulterioare (O.U.G. nr. 34/2006), cu privire la calificarea căii de atac în litigiile având ca obiect acordarea despăgubirilor pentru repararea prejudiciilor cauzate în cadrul procedurii de atribuire, precum și în cele privind executarea, nulitatea, anularea, rezoluțiunea, rezilierea sau denunțarea unilaterală a contractelor de achiziție publică.

II. Examenul jurisprudențial

2. Prin recursul în interesul legii se arată că, în practica judiciară, nu există un punct de vedere unitar cu privire la problema de drept menționată la pct. I.1, fiind atașate hotărâri judecătorești definitive, în sensul art. 515 din Codul de procedură civilă.

3. Potrivit unei orientări jurisprudențiale, instanțele de judecată, având în vedere succesiunea în timp a prevederilor ce fac obiectul recursului în interesul legii, au calificat calea de atac în litigiile aflate sub imperiul art. 286 din O.U.G. nr. 34/2006 ca fiind recursul, apreciind că dispoziția vizând calea de atac a apelului din Legea nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, cu modificările și completările ulterioare (Legea nr. 76/2012), nu a intrat niciodată în vigoare.

4. În acest sens, instanțele au avut în vedere intenția legiuitorului, materializată în prevederile art. I pct. 68 și 71 din O.U.G. nr. 77/2012 pentru modificarea și completarea O.U.G. nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 193/2013 (O.U.G. nr. 77/2012), de a stabili calea de atac ca fiind recursul, în urma stabilirii competenței de primă instanță în favoarea secției de contencios administrativ și fiscal a tribunalului.

5. De asemenea, după intrarea în vigoare a Legii nr. 76/2012, O.U.G. nr. 77/2012 a fost aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 193/2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 387 din 28 iunie 2013.

6. Deși *Legea nr. 193/2013* modifică o serie de prevederi din *O.U.G. nr. 77/2012*, păstrează neschimbată dispoziția cuprinsă în *art. 287¹⁶ din O.U.G. nr. 34/2006* referitoare la calea de atac a recursului și la instanța competentă să o soluționeze, respectiv curtea de apel, secția de contencios administrativ și fiscal.

7. Prin urmare, dispozițiile *art. 83 lit. k din Legea nr. 76/2012*, potrivit cărora, la data intrării în vigoare a Codului de procedură civilă, se abrogă orice alte dispoziții contrare, chiar dacă sunt cuprinse în legi speciale, nu este incidentă cu privire la *art. 287¹⁶ din O.U.G. nr. 34/2006*, astfel cum a fost modificat prin *O.U.G. nr. 77/2012*, care a fost aprobată printr-o lege specială, intrată în vigoare ulterior *Codului de procedură civilă*.

8. Într-o altă orientare jurisprudențială, instanțele au interpretat prevederile *art. 287¹⁶ din O.U.G. nr. 34/2006*, modificate prin *Legea nr. 76/2012*, respectiv *O.U.G. nr. 77/2012*, în sensul reglementării căii de atac a apelului.

9. În esență, instanțele au considerat că, la data intrării în vigoare a *Legii nr. 76/2012* (15 februarie 2013), *art. 1 pct. 71 din O.U.G. nr. 77/2012* - care prevedea calea de atac a recursului în tipul de litigii analizat - a fost abrogat implicit, întrucât constituia o prevedere contrară *art. 61 pct. 4 din aceeași lege*, care modifica *art. 287¹⁶ din O.U.G. nr. 34/2006* în sensul reglementării căii de atac a apelului.

10. Astfel, *Legea nr. 76/2012* a intrat în vigoare la data de 15 februarie 2013, după data intrării în vigoare a *O.U.G. nr. 77/2012* (1 ianuarie 2013), și, conform *art. 83 lit. k*, a abrogat orice alte dispoziții contrare.

11. S-a susținut că *Legea nr. 193/2013* (în vigoare de la 1 iulie 2013) a aprobat cu modificări și completări *O.U.G. nr. 77/2012* în forma modificată de *Legea nr. 76/2012*, respectiv cu *art. 1 pct. 71* abrogat. În această interpretare, calea de atac aplicabilă la acest moment ar fi apelul, conform modificării introduse prin *Legea nr. 76/2012*.

III. Opinia autorului sesizării

12. Autorul sesizării, Colegiul de conducere al Curții de Apel Suceava, a apreciat că prima orientare jurisprudențială este în acord cu litera și spiritul legii.

13. În acest sens, autorul sesizării consideră că stabilirea căii de atac reglementate de *art. 287¹⁶ din O.U.G. nr. 34/2006* ca fiind recursul corespunde intenției legiuitorului, care, corelativ stabilirii competenței soluționării litigiilor circumscrise *art. 286 alin. 1 din O.U.G. nr. 34/2006* în favoarea secției de contencios administrativ și fiscal a tribunalului, a statuat și calea de atac compatibilă acestei competențe funcționale, respectiv recursul, conform *art. 1 pct. 68 și 71 din O.U.G. nr. 77/2012*.

IV. Opinia procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție

14. Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție apreciază că este în acord cu litera și spiritul legii opinia jurisprudențială conform căreia prevederile *art. 287¹⁶ din O.U.G. nr. 34/2006*, modificate prin *Legea nr. 76/2012*, respectiv *O.U.G. nr. 77/2012*, aprobată prin *Legea nr. 193/2013*, se interpretează în sensul reglementării căii de atac a apelului.

15. În argumentarea opiniei exprimate, procurorul general a arătat că antinomia juridică referitoare la calea de atac ce poate fi exercitată împotriva hotărârilor judecătorești pronunțate în primă instanță de secțiile de contencios administrativ și fiscal în litigiile de tipul celor indicate în textul vizat de recursul în interesul legii trebuie soluționată prin aplicarea regulii *lex posteriori derogat lex anteriori*. Cum *Legea nr. 76/2012*, lege de procedură, a intrat în vigoare ulterior *O.U.G. nr. 77/2012*, rezultă că, după data de 15 februarie 2013, hotărârile pronunțate în această materie sunt supuse numai apelului.

16. S-a subliniat că actul modificat și actul modificator nu au o existență separată, întrucât, de la data intrării în vigoare a actului modificator, prevederile sale se integrează în actul modificat și iau locul dispozițiilor normative din actul de bază supus modificării.

17. Ca urmare, modificările aduse prin *art. 61 pct. 4 din Legea nr. 76/2012* acelorași prevederi din actul normativ de bază (*art. 287¹⁶ din O.U.G. nr. 34/2006*) au operat de la intrarea în vigoare asupra formei pe care textul de bază o avea la data de 15 februarie 2013, astfel încât, de la aceeași dată, operează în privința proceselor începute după acest moment schimbarea de soluție legislativă în privința căii de atac din recurs, în apel.

18. Pe linia aceluiași raționament s-a punctat că intrarea în vigoare a *Legii nr. 193/2013* pentru aprobarea cu modificări a *O.U.G. nr. 77/2012*, fără a se interveni asupra *art. 1 pct. 71 din ordonanța de urgență* aprobată, nu poate avea nicidecum semnificația repunerii în vigoare a acestui text, pentru că, potrivit *art. 64 alin. 3 teza întâi din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru*

elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare (Legea nr. 24/2000), abrogarea are întotdeauna caracter definitiv.

19. În fine, a mai fost reliefat faptul că, în cuprinsul titlului IV din Legea nr. 76/2012, a mai fost prevăzută și materia contravențională, care aparține tot contenciosului administrativ, pe lângă cea a achizițiilor publice, ca fiind supusă unei singure căi de atac, aceea a apelului, prin derogare atât de la prevederile *art. 20 alin. 1 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare (Legea nr. 554/2004)*, cât și de la prevederile *art. 7 alin. 3 din Legea nr. 76/2012*, ceea ce denotă intenția legiuitorului de a permite, în aceste materii, un control judecătoresc total devolutiv în calea de atac.

V. Raportul asupra recursului în interesul legii

20. Prin raportul asupra recursului în interesul legii, întocmit de judecătorii-raportori, sunt propuse soluția de admitere a recursului în interesul legii și pronunțarea unei decizii în sensul că, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor *art. 287¹⁶ din O.U.G. nr. 34/2006*, hotărârea pronunțată de către secția de contencios administrativ a tribunalului în procesele și cererile privind acordarea despăgubirilor pentru repararea prejudiciilor cauzate în cadrul procedurii de atribuire, precum și cele privind executarea, nulitatea, anularea, rezoluțiunea, rezilierea sau denunțarea unilaterală a contractelor de achiziție publică poate fi atacată numai cu recurs.

VI. Înalta Curte de Casație și Justiție

21. Problema de drept supusă interpretării Înaltei Curți de Casație și Justiție a fost generată de omisiunea legiuitorului de a corela dispoziția legală care stabilește competența materială funcțională a instanțelor de contencios administrativ (tribunale și curți de apel) cu calea de atac specifică, dublată de o tehnică legislativă contrară *art. 16 alin. 1 și art. 17 din Legea nr. 24/2000*, conform căroră:

Art. 16 Evitarea paralelismelor

alin. 1 În procesul de legiferare este interzisă instituirea acelorași reglementări în mai multe articole sau alineate din același act normativ ori în două sau mai multe acte normative. Pentru sublinierea unor conexiuni legislative se utilizează norma de trimitere."

Art. 17 Asanarea legislației

"**Art. 17.** - În vederea asanării legislației active, în procesul de elaborare a proiectelor de acte normative se va urmări abrogarea expresă a dispozițiilor legale căzute în desuetudine sau care înregistrează aspecte de contradictorialitate cu reglementarea preconizată."

22. O rezolvare judicioasă a recursului în interesul legii presupune o prezentare diacronică a reglementărilor incidente, în scopul decelării voinței reale a legiuitorului.

23. În perioada cuprinsă între data publicării *O.U.G. nr. 34/2006* - 15 mai 2006 - și data pronunțării prezentei decizii, competența soluționării cauzelor având ca obiect acordarea despăgubirilor pentru repararea prejudiciilor cauzate în cadrul procedurii de atribuire, precum și în cele privind executarea, nulitatea, anularea, rezoluțiunea, rezilierea sau denunțarea unilaterală a contractelor de achiziție publică a aparținut fie instanțelor de contencios administrativ (la data publicării actului normativ, *art. 287* stabilea expres că se aplică dispozițiile *Legii nr. 554/2004*), fie instanțelor comerciale (competență stabilită începând cu data de 3 ianuarie 2011, prin *art. 1 pct. 74 din O.U.G. nr. 76/2010 pentru modificarea și completarea O.U.G. nr. 34/2006*, astfel cum a fost modificat prin articolul unic *pct. 35 din Legea nr. 278/2010*), fie a fost partajată între cele două, în sensul că litigiile de natură precontractuală erau soluționate de instanțele de contencios administrativ, iar cele ulterioare contractului, de instanțele comerciale (începând cu 23 iunie 2009, conform *art. 1 pct. 26 din O.U.G. nr. 72/2009 pentru modificarea și completarea O.U.G. nr. 34/2006*).

24. În perioada în care cauzele de tipul celor analizate au intrat în competența tribunalelor în raza cărora se află sediul autorității contractante, ca instanțe de contencios administrativ, trimiterea la dispozițiile *Legii nr. 554/2004*, precum și prevederea expresă că "hotărârea pronunțată de tribunal este supusă recursului la curtea de apel" nu au lăsat loc vreunei posibilități de interpretare a căii de atac, aceasta fiind, de altfel, calea de atac unică, specifică materiei contenciosului administrativ, respectiv recursul.

25. La data de 30 mai 2012 a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 356, *Legea nr. 76/2012*. Termenul prevăzut inițial pentru intrarea în vigoare a acestui act normativ, corelat cu cel prevăzut pentru intrarea în vigoare a *Codului de procedură civilă*, a fost 1 septembrie 2012.

26. Prin acte normative succesive (conform articolului unic pct. 1 din O.U.G. nr. 44/2012 privind modificarea art. 81 din Legea nr. 76/2012, aprobată prin Legea nr. 206/2012, s-a stabilit mai întâi data de 1 februarie 2013 și, apoi, prin art. 1 pct. 1 din O.U.G. nr. 4/2013 privind modificarea Legii nr. 76/2012, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative conexe, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 214/2013, cu modificările ulterioare, s-a stabilit data de 15 februarie 2013), acest termen a fost modificat, fiind stabilită, în final, aceeași dată de intrare în vigoare (15 februarie 2013) pentru ambele legi, respectiv Legea nr. 76/2012 și Codul de procedură civilă.

27. Prin art. 61 din Legea nr. 76/2012, situat în titlul IV "Modificarea și completarea unor legi speciale", au fost modificate mai multe dispoziții din O.U.G. nr. 34/2006, inclusiv cele ale art. 287¹⁶ alin. 1, care, potrivit pct. 4, urmau să aibă următorul cuprins: "Hotărârea pronunțată în primă instanță poate fi atacată numai cu apel, în termen de 5 zile de la comunicare. Apelul se judecă de curtea de apel."

28. Atât la momentul publicării actului normativ modificator, cât și la termenul inițial stabilit pentru intrarea sa în vigoare, actul de bază - O.U.G. nr. 34/2006 - stabilea că litigiile indicate la art. 286 "se soluționează în primă instanță de către secția comercială a tribunalului în circumscripția căruia se află sediul autorității contractante".

29. În contextul redat, soluția normativă aleasă se integra armonios în concepția noii reglementări procesual civile referitoare la căile de atac. În cvasitotalitatea materiilor adesea reglementate prin legi speciale, apelul a fost prevăzut ca singura cale de atac, iar recursul a devenit o veritabilă cale extraordinară de atac, noua reglementare nemaiprevăzând un "recurs devolutiv" de tipul celui reglementat prin art. 304¹ din Codul de procedură civilă din 1865.

30. Dificultățile de interpretare și aplicare a dispozițiilor care formează obiectul recursului în interesul legii au fost generate de intervenirea O.U.G. nr. 77/2012, act normativ publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 827, la data de 10 decembrie 2012 și intrat în vigoare, potrivit art. IV, la data de 1 ianuarie 2013, adică anterior Legii nr. 76/2012.

31. Prin această nouă intervenție legislativă, legiuitorul delegat, în temeiul art. 115 alin. 4 din Constituție, și-a schimbat, din nou, concepția asupra instanței competente, modificând prevederile cuprinse în art. 286 alin. 1 și art. 287¹⁶ din O.U.G. nr. 34/2006 în sensul atribuirii competenței în favoarea "secției de contencios administrativ și fiscal a tribunalului în circumscripția căruia se află sediul autorității contractante" și stabilirii căii de atac împotriva hotărârii pronunțate în primă instanță, ca fiind "numai recursul".

32. Această soluție legislativă este, la rândul ei, unitară, pentru că reafirmă regula conținută în art. 20 din Legea nr. 554/2004 și confirmă o soluție de tradiție în legislația națională, în materia contenciosului administrativ, recursul fiind singura cale de atac compatibilă.

33. Însă, după data de 15 februarie 2013, prin efectul intrării în vigoare consecutive a O.U.G. nr. 77/2012 și a Legii nr. 76/2012, competența soluționării litigiilor la care se referă art. 286 din O.U.G. nr. 34/2006 a rămas stabilită în favoarea instanțelor de contencios administrativ, punându-se problema clarificării, prin recursul în interesul legii de față, a căii de atac ce poate fi exercitată împotriva soluției tribunalului.

34. Există argumente consistente pentru a conchide în sensul că instituirea căii de atac a apelului prin Legea nr. 76/2012 a avut în vedere împrejurarea că, la momentul adoptării acestui act normativ, competența de soluționare a litigiilor în cauză aparținea secției civile (comerciale), iar nu celei de contencios administrativ.

35. Paralelismul legislativ creat prin existența în realitatea juridică a două acte normative cu aceeași forță juridică prin care se stabilesc căi de atac diferite împotriva hotărârilor pronunțate în primă instanță de tribunal, ca instanță de contencios administrativ, s-a produs pentru că data intrării în vigoare a O.U.G. nr. 77/2012 a fost stabilită la 1 ianuarie 2013, contrar art. 58 alin. 2 din Legea nr. 24/2000, care prevede că modificările pot fi dispuse și în perioada cuprinsă între data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, și data prevăzută pentru intrarea în vigoare a actului normativ, "cu condiția ca intervențiile propuse să intre în vigoare la aceeași dată cu actul normativ supus evenimentului legislativ".

36. Această tehnică legislativă deficitară presupune identificarea unei modalități de rezolvare a antinomiei juridice, cea mai judicioasă modalitate, raportată la problematica identificată, fiind cercetarea spiritului reglementării în scopul extragerii voinței legiuitorului.

37. Concluzia că art. 83 lit. k din Legea nr. 76/2012, conform căruia "La data intrării în vigoare a Codului de procedură civilă se abrogă: (...) orice alte dispoziții contrare, chiar dacă sunt cuprinse în legi

speciale", a abrogat expres indirect prevederile *art. 1 pct. 71 din O.U.G. nr. 77/2012* este în mod evident artificială, deși, prin jocul momentului intrării în vigoare a acestor acte normative, ar putea părea corectă.

38. Aceasta deoarece, la momentul publicării actului normativ abrogator - *Legea nr. 76/2012* (30 mai 2012), actul abrogat - *O.U.G. nr. 77/2012* (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, la data de 10 decembrie 2012) nu exista în realitatea juridică.

39. În aceste condiții, intrarea în vigoare a *Legii nr. 193/2013* pentru aprobarea cu modificări a *O.U.G. nr. 77/2012*, fără a se aduce modificări dispozițiilor din ordonanța de urgență privind calea de atac și fără a avea în vedere evenimentele legislative intervenite în perioada de la intrarea în vigoare a ordonanței și până la data aprobării de către Parlament, determină concluzia că prevederea cuprinsă în *art. 287¹⁶ din O.U.G. nr. 34/2006*, astfel cum a fost modificată prin *O.U.G. nr. 77/2012*, aprobată printr-o lege specială ulterioară *Codului de procedură civilă*, este în fondul activ al legislației.

40. Pe un alt palier al argumentației nu poate fi primită teza potrivit căreia, odată cu intrarea în vigoare a noului Cod de procedură civilă, legiuitorul ar fi înțeles să se îndepărteze de la regula statornicită instituind, în unele situații, și în materia contenciosului administrativ un control total devolutiv, prin intermediul căii de atac a apelului.

41. În realitate, doar în materie contravențională s-a prevăzut calea de atac devolutivă a apelului, dar aceasta se justifică prin specificul dreptului contravențional de a reprezenta "micul penal".

42. În materia achizițiilor publice, dimpotrivă, în preambulul *O.U.G. nr. 77/2012* - obligatoriu conform *art. 43 alin. 3 din Legea nr. 24/2000* - care enunță scopul și motivarea reglementării s-a arătat că se impune "adoptarea unor măsuri urgente pentru perfecționarea și flexibilizarea sistemului achizițiilor publice, în caz contrar existând riscul diminuării gradului de cheltuire a fondurilor alocate, inclusiv a fondurilor comunitare", ceea ce, din perspectiva acestui recurs în interesul legii, justifică o dată în plus identificarea recursului ca fiind calea de atac cea mai adecvată scopului indicat de legiuitorul delegat.

43. Nu în ultimul rând, prin soluția de principiu a judecătorilor Secției de contencios administrativ și fiscal din 28 octombrie 2013 s-a statuat că, "întrucât calea de atac a apelului este incompatibilă cu specificul materiei contenciosului administrativ, cauzele având ca obiect cereri de apel formulate în temeiul dispozițiilor *Codului de procedură civilă din 2010* împotriva hotărârilor pronunțate în primă instanță de curțile de apel ca instanțe de contencios administrativ, se califică și se înregistrează ca cereri de recurs. La adoptarea soluției au fost avute în vedere dispozițiile *art. 7 - 12 din Legea nr. 76/2012*".

Pentru considerentele arătate, în temeiul *art. 517* cu referire la *art. 514 din Codul de procedură civilă*,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE În numele legii DECIDE:

Admite recursul în interesul legii formulat de Colegiul de conducere al Curții de Apel Suceava și, în consecință, stabilește că:

În interpretarea și aplicarea dispozițiilor *art. 287¹⁶ din O.U.G. nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii*, aprobată cu modificări și completări prin *Legea nr. 337/2006*, cu modificările și completările ulterioare, hotărârea pronunțată de către secția de contencios administrativ a tribunalului în procesele și cererile privind acordarea despăgubirilor pentru repararea prejudiciilor cauzate în cadrul procedurii de atribuire, precum și cele privind executarea, nulitatea, anularea, rezoluțiunea, rezilierea sau denunțarea unilaterală a contractelor de achiziție publică poate fi atacată numai cu recurs.

Obligatorie, potrivit *art. 517 alin. 4 din Codul de procedură civilă*.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 5 octombrie 2015.

Alba Iulia, 7 decembrie 2015

**SECRETARUL JUDEȚULUI ALBA
VASILE BUMBU**